

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: РУСКИ ЈЕЗИК (ДРУГИ СТРАНИ ЈЕЗИК)

СМЈЕР: СПОРТСКИ

РАЗРЕД: ДРУГИ

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: 2

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: 72

ОПШТИ И ПОСЕБИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

- Ученици ће ширити начине и вјештине споразумијевања и језика као средства комуникације;
- Обликовати свијест о себи као припаднику заједнице, како друштвене, тако и етничке или међународне заједнице, и у контакту са другим језицима, а и културама, стекну свијест о значају свога језика и културе на основу чега развијају и његују културне вриједности и језичко богатство;
- Упознати разлике међу људима, друштвеним и националним заједницама, њиховим вриједностима и на тај начин науче да поштују и цијене различитости;
- Развити одговарајуће стратегије за разумијевање и за састављање вербалних и писаних текстова, развијају стратегију учешћа у разговору;
- Ширити своје комуникативне вјештине преко граница простора у којем се користи њихов матерњи језик, односно у мултикултурално окружење;
- Упознати карактеристике културе и достигнућа земаља у којима се користи руски језик;
- Његовати своју радозналост, жељу и потребу за новим сазнањима, те развијају способност за стицање и очување знања и вјештина;
- Развијати своје когнитивне способности вишег нивоа, односно анализе, синтезе, просуђивања и вредновања које им омогућава функционалну употребу информација у новим околностима, развијају стваралаштво, потребу за изражавањем и осјећај за естетске вриједности;
- Обликовати личне циљеве учења, спознају и вреднују своја постигнућа, те раде на њиховом побољшању;
- Спознати да су сами одговорни за своје учење и знање, те преузет дио одговорности за то;
- Учење страног језика поспјешује стицање вишејезичке и вишекултуралне компетенције и развијање свијести о језичком богатству ужег и ширег окружења;
- Развијају способности рада у групи, међусобној сарадњи и подршци, те обликују опште културне и образовне вриједности

Стратешке компетенције

- Ученици развијају способност избора и усклађивања порука, развијају способност савладавања препрека у разумијевању у неспоразумима;
- Развијају способност поштовања саговорника, проширују своје комуникативне способности и преко језичких граница подручја у којима се користи њихов матерњи језик;
- Упознају различите културе руског говорног подручја, те према њима усклађују своје поруке,
- Ученици упознају и развијају стратегије самосталног учења (активности које им помажу за стицање и похрањивање и употребу података и знања), а које им омогућавају лакше, угодније и успјешније учење које је могуће примијенити у новим ситуацијама, те га самостално усмјеравати. Такве активности ученици даље развијају на средњошколском нивоу, то јест развијање способности цјеложивотног учења. врста

стратегија, начин развијање зависи о старости ученика, њиховим когнитивним способностима и стиливима учења.

Задаци наставе страног језика су да ученици:

- усвоје говорни језик у оквиру нових 600 ријечи, што чини око 1500 ријечи продуктивно, рецептивно нешто више,
- његују правилан изговор и интонацију,
- разумију говор (непосредно и путем медија), спонтано се изражавају у оквиру тема из свакодневног живота,
- овладају стиливима читања (информативно, детаљно, селективно),
- развијају способности правилног писменог изражавања, писања краћих самосталних састава и њихове усмене интерпретације,
- стичу нова сазнања о карактеристикама земаља и народа чији језик уче,
- стичу општу културу и развијају међукултуралну сарадњу и толеранцију, моралне, радне и естетске вриједности као и интеркултуралне способности, машту и креативност,
- оспособе се за даље образовање и самообразовање, коришћењем рјечника и друге литературе.

ПРЕГЛЕД ТЕМАТСКИХ ЦЈЕЛИНА:

Ред. број	Наставна тема	Оквирни број часова
1.	ИЗ ЖИВОТА МЛАДИХ: забавни и спортски живот, школовање	
2.	ПОРОДИЦА И ДРУШТВО: чланови породице у друштвеном животу: средства јавног информисања, прославе, празници, временски услови и прогноза времена.	
3.	ИЗ САВРЕМЕНОГ ЖИВОТА: тековине културе и науке народа чији се језик учи и наших народа: теме из савременог живота, одабрани културно-историјски споменици; примјери људске солидарности; догађаји из живота познатих стваралаца	
4.	КОМУНИКАТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ: обнављање, утврђивање и проширивање оних комуникативних јединица с којима се ученик упознао у претходном периоду. Ословљавање познате и непознате особе, исказивање допадања и недопадања, слагање и неслагање с мишљењем саговорника, тражење и одбијање дозволе, честитања и поздравља, позиви у госте, прихватање и неприхватање позива, исказивање лијепих жеља. приговори, жалбе, изражавање чуђења, сумње, давање савјета, исказивање савјета, симпатија, саучешћа, изражавање физичких тегоба, расположења	

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Оперативни циљеви / Исходи	Садржај програма / појмови	Корелација са другим наставним предметима
Продукција и интеракција-усмена Ученик треба да научи да: - прича једноставним ријечима, употребљавајући једноставне језичке структуре, опише себе, своју	Глаголи - најчешће алтернативе основе у презенту и простом будућем времену; - творба глаголског вида помоћу префикса, суфикса и инфикса; - потенцијал-грађење и у потреба	Српски језик, синтакса реченице српског језика историја, географија, физичка култура, и други страни језици, психологија, социологија, филозофија.

<p>околину, друге особе, каже датуме, важне бројеве;</p> <ul style="list-style-type: none"> - на једноставан начин опише како се нешто ради; - прича о догађајима и својим активностима и плановима; - исприча кратку, једноставну причу, изрази сумње, мишљење; - пред публиком исприча нешто што је научио напамет; - одржи унапријед увјежбану презентацију о некој теми из властитог свакодневног живота; - одговара на директна питања о теми презентације уз повремену молбу да му се питање понови; - уочи разлику између упитне и односне замјенице у реченици: <i>Который час?</i> и <i>Ученик, который выучил стихи, получит хорошую отметку;</i> - прошири своја знања о неодређеним замјеницама; - разликује употребу неодређене замјенице с ријечцама: <i>то, илинибудь, (Кто –нибудь приходил ко мне сегодня? Да кажется, кто-то приходил)</i> - да сложи реченице о познатим темама и са довољном лакоћом оствари краће размјене, упркос веома примјетном оклијевању и неспретним почецима неког рада. <p>Ученик ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - комуницира о темама, ако саговорник говори полако и на стандардном језику при чему може да тражи да му се понови или преформулише изјава; - приликом ступања у контакт учествује у кратком разговору употребљавајући 	<p>потенцијала;</p> <ul style="list-style-type: none"> - глаголи кретања: кретање у одређеном правцу, неодређено кретање, у оба правца, глаголи: <i>идти-ходить, ехать – ездить, бегать –бежать, плыть-плавать, лететь – летать, нести-носить, вести-водить,вести-возить</i> - глаголы с приставкой: <i>за и раз</i> <i>зайти – заходить, заехать -- заезжать, залететь-залетать, разойтись-расходиться, разбежаться- разбегаться</i> - императив – употреба у реченици - глаголски прилози (рецептивно). - рекција глагола, уочавање разлика између руског и српског језика (<i>поблагодарить кого за что, пожертвовать кем-чем, напоминать о ком-чём</i>); - глаголски прилози- садашњи прошли; - глаголски придјиви- активни и пасивни; - улога глаголских прилога у реченици. <p>Замјенице</p> <ul style="list-style-type: none"> - опште замјенице: <i>сам, самый, любой, каждый-</i> промјена по падежима - употреба замјенице – <i>самый</i> у грађењу суперлатива (<i>самый хороший, самый лучший</i>) - неодређене замјенице: <i>кто- то, кто-нибудь, некоторый, несколько.</i> - обнављање личних замјеница, њихова употреба у реченици. - неодређене замјенице: <i>некто, нечто, некоторый, некий, кто-то, какой-то, чей-то, кто-либо, какой- либо, какой –нибудь, кто-нибудь, чей-нибудь, кое- кто, кое-что.</i> - упитно-односне замјенице : <i>кто, что, какой, который, чей, каков, њихова функција у реченици- (как союзные слова).</i> <p>Придјиви</p> <ul style="list-style-type: none"> - Компарација придјева: 	
---	---	--

<p>убичајене фразе, љубазно се обрати саговорнику и поздрави га, представи се позове га, извини се и реагује на питања на одговарајући начин; приликом разговора прати промјену теме, пита и реагује на питања, приликом разговора често прави паузе тражећи подесне ријечи да би наставио разговор,</p> <ul style="list-style-type: none"> - прича о неком догађају тачним редослиједом користећи прилоге за вријеме и мјесто, - повеже групе ријечи и једноставне реченице везницима: -и, а, да, из, по, пред, в, на, - у кратким разговорима, ограниченим рјечником изрази свакодневне потребе при чему увијек прави елементарне системске грешке, али се по правилу на њих не реагује одмах, него се ученик наводи како да то сам отклони. - може разумјети шта је хтио да изрази. У случају да се не ради о познатим темама, комуникација може да буде отежана при чему може да дође до неспоразума. <p>Акценат и интонација Ученик ће бити способан да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - се изражава јасно при чему неће имати потпуно правилан акценат. У комуникацији ће му још увијек бити потребни захтјеви за разјашњењима, - код једноставних кратких реченица може донекле правилно употријебити акценат и интонацију тако да се разликује да ли се ради о питању, изјави или наредби. <p>Продукција и интеракција - писмена Ученик треба да научи да:</p>	<p>компаратив придјева компаратив и суперлатив,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дужи и краћи облик придјева, употреба краћег облика придјева у реченици. Кратак облик придјева, предикативни облик придјева - Уочавање разлика између руског и српског језика (<i>больной чем, готовый к чему, способный к чему</i> итд.). <p>Именице</p> <ul style="list-style-type: none"> - варијанте наставака: генитив на – у, генитив множине без наставка, - Изведене и сложене именице, скраћенице: <i>ВУЗ, КОМСОМОЛ, МГУ</i> - синоними, антоними, хомоними. међујезички хомоними и пароними - именице којима се означавају професије, људи, њихова национална и територијална припадност. - именице плуралија тантум (рецептивно). - обнављање и систематизација наученог раније о именицама сва три рода: - существительные на шипящий звук мужского рода; - товарищ, нож; - женского рода. душа, роца; - среднего рода- здание, ружьё, плечо; - непромјенљиве именице - именице које немају ни падежа ни броја: - агро, бордо, гетто, амбре, епо, резюме,жюри, колибри, филе, фойе, алоэ, пенсне, пике, атташе, - Фамилии: Короленко, Шевченко, Франко, Бруно, Гюго, Гёте, Гарибальди <p>Реченица—Речеични модели</p> <ul style="list-style-type: none"> - реченичне моделе предвиђене програмом за други разред и даље проширивати у различитим варијацијама и комбинацијама. - утврдити моделе у потврдном и одричном и упитном облику за исказивање сљедећих односа: 	
---	--	--

<p>- на једноставан начин опише особе, ствари, лична искуства, догађаје;</p> <p>- изрази своје мишљење, на основу примјера напише информацију из њему познатих области;</p> <p>- попуни формуларе и упитнике, ако се у њима траже лични подаци;</p> <p>- повезаним реченицама пише о свакодневним појавама, нпр. о људима, мјестима, о свом образовном искуству;</p> <p>- опише прошле, садашње и будуће догађаје и лична искуства, напише своју кратку биографију или биографију неких познатих личности;</p> <p>- сачини једноставна писана саопштења са ограниченим рјечником и допуни реченицу, трансформише је, како би реченица добила ново значење.</p> <p>Ученик ће моћи да:</p> <p>- изрази своја осјећања и жеље, који му се појаве у току разговора и у току рада, у току излета на ријеку, на планину.</p> <p>Ученик ће моћи да:</p> <p>- редним бројевима искаже све потребне вриједности у новцу,</p> <p>- збирним бројевима изрази бројност присутних, једноставним реченицама покаже која је функција збирних и редних бројева.</p> <p>- зна четири основне математичке радње: сабирање, одузимање, множење и дијељење.</p> <p>Ученик ће моћи да:</p> <p>- изрази разлику у значењу прилога у српском и значења у руском језику.</p>	<p>- <i>субјекатско-предикативни односи</i></p> <p>реченице с кратким придјевским обликом у предикату</p> <p>- (Я был болен гриппом.)</p> <p>- (Он способен к математике.)</p> <p>- <i>Објекатски односи</i></p> <p>- (Я уговорил товарища молчать.)</p> <p>- (Врач советовал мне отдохнуть)</p> <p>- <i>Просторни односи</i></p> <p>а) реченице са одредбом израженом зависним падежом</p> <p>- Я буду тебе ждать у (около) памятника.</p> <p>- Она живёт у своих родителей.</p> <p>- Мой брат работает на заводе, а сестра учится в унверситете.</p> <p>б) <i>Сложена реченица</i></p> <p>- Мы пошли туда, куда вела узкая тропинка.</p> <p>- <i>Временски односи</i></p> <p>а) Реченице с одредбом израженом зависним падежом</p> <p>- Они собираются вечером.</p> <p>- (Это случилось по окончании войны.</p> <p>б) Реченице с глаголским прилогом</p> <p>- Возвращаясь домой, а встретил товарища.</p> <p>- Кончив работу, он поехал на работу.</p> <p>в) <i>Сложена реченица</i></p> <p>- Мы всё сделали так, как сказал учитель.</p> <p>- Он оказался способнее, чем я предполагал.</p> <p>- <i>Начински односи</i></p> <p>а) Реченице с глаголским прилогом</p> <p>- Друзья возвращались домой, весело разговаривая</p> <p>- Он поздоровался кивнув головой.</p> <p>б) <i>Сложена реченица</i></p> <p>- Мы всё` сделали так, как сказал учитель .</p> <p>- Он оказался способнее, чем я предполагал.</p> <p>- <i>Узрочни односи</i></p> <p>- Не находя хужного злоба, он замолчал.</p> <p>- Так как брат почувствовал голод, брат решил пообедать без меня.</p> <p>- <i>Цильни односи</i></p> <p>а) Реченице са одредбом у инфинитиву</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - покаже каква значења имају прилози у реченици, како настају прилози. - једноставним језичким структурама; - опише догађаје тачним редослиједом користећи при томе временске прилоге, - пише једноставне реченице са везницима или неодређеним замјеницама; - пише о својим интересовањима у вези са поменутим темама користећи ограничени број ријечи и једноставне језичке структуре; - пише познате ријечи, ријетко правећи грешке, које могу да доведу до погрешног разумијевања писаног текста. <p>Рецепција и интеракција - усмена Ученик ће:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да разумије једноставну информацију са разгласа, једноставна упутства, најважније чињенице из неке презентације, ако је она потпомогнута визуелном гестикулацијом; - да разумије основну мисао у емисијама на радио и телевизији; - да разумије бројчане податке и неке једноставне стручне информације; - да у дијалогу препознаје теме о којима се говори, ако се говори о познатим темама стандардним језиком и полако; - моћи да разумије једноставне реченице које се говоре стандардним језиком у којем преовладавају често коришћене структуре и рјечник (информације о лицима, породици, околини, здрављу, активностима). - моћи да препозна тему о којој се прича; 	<ul style="list-style-type: none"> - Мать отпустила дочку гулять. - Мы пришли проститься <p>б) Сложена реченица</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Чтобы правильно говорить, нужно хорошо усвоить грамматику</i> - Однос реченица у сложеној реченици: независно сложене и зависно сложене реченице; - Главна и зависна реченица, однос главне и зависних реченица у сложеној реченици <p>Бројеви</p> <ul style="list-style-type: none"> - редни и збирни бројеви- промјена и употреба у реченици. - главни бројеви: сорок, сто, деветсто, двести, пятьсот - конгруенција бројева с другим врстама ријечи, - збирни бројеви (собирательные), - оба, обе, двое, трое, семеро, пятеро, - разломци (дробные числительные) - две пятых, семь восьмых - два с половиной - три с червертью <p>Прилози</p> <ul style="list-style-type: none"> - најфреквентији модели за грађење прилога, придјевска основа +о (тихо, скромно); придјевска основа +и (по- руски, практички) - компарација прилога - разлика у значењу прилога у руском и српском језику - ежегодно-сваке године - вчера вечером-синоћ - когда ни было-било кад <p>Наречия образа действия:</p> <ul style="list-style-type: none"> - по новому - по старому, - по твоему - по моему <p>Приједлози</p> <ul style="list-style-type: none"> - најфреквентнији приједлози чија се употреба разликује у односу на српски језик (у, около, вокруг с генитивом, у одредби места, по с дативом и локативом у временској одредби; в и на у одредби места: <i>работать на заводе, учиться в университете.</i> 	
---	---	--

<p>- разumiје основну поруку под условом да се говори полако и јасно, - моћи да разumiје текстове о познатим темама, ако се изговарају јасно и ако садрже пуно интернационализама; - да разumiје појединачне изјаве својих другова, познатих и непознатих својих вршњака, а и старијих особа, мушког и женског пола. - да из једноставних краћих текстова разumiје важне информације за властите потребе, - да из дужих текстова разumiје појединачне информације из области које га интересују.</p> <p>Рецепција и интеракција - писмена Ученик ће знати: - разумјети основну мисао из једноставних, прегледних текстова са темама из свакодневног живота, - разумјети типичне текстове о познатим темама, ако садрже велики број познатих ријечи и структура, или ако садрже интернационализме, - да из дужих текстова преузме појединачне информације, - да разumiје упутства, ако су попраћена илустрацијама, - да код промјене компјутерских програма разumiје наредбе и повратне информације, - да разumiје садржај неке кратке приче, - да разumiје натписе на јавним установама и путоказима, - да из уговора може да разumiје цијену, рок и важност уговора, да из новинских текстова пронађе</p>	<p>Везници - најфреквентнији прости везници и везничке ријечи (<i>хотя, прежде чем, чтобы, что, который где, когда и тому подобно, Правописание союзов:</i> - <i>то есть, почти что, как будто, так что, потому что, однако же, пока что, тогда как, притом, причём, поэтому, чтобы, тоже, та кже</i>).</p> <p>Узвици - значења у реченици или самостално. Чёрт тебя дери! Спасибо!, Господи! Ах, боже мой! Увы!, Ах, Ой!, Прошай !</p> <p>Ортографија - интерпункција-основна правила. - писање: Ъ њ- систематизација - писање: Н и НН - писање: И, Ы - писање великог и малог слова (прописные буквы)</p> <p>Лексикологија - најчешћи деминутиви именица и придеја</p> <p>Лексикографија - структура једнојезичних рјечника и служење њима. - двојезични рјечници – предност и недостаци тих рјечника.</p>	
--	---	--

<p>очекиване информације, да из илустрованих текстова пронађе неке информације,</p> <ul style="list-style-type: none"> - да из текстова у којима се налазе имена и бројеви и слике, нађе важне информације <p>Усмено посредовање - превођење</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ученик ће знати усмено превести са руског на српски језик и обрнуто, да изјаве и кратка писана саопштења, ако се ради о њему познатим темама, написаним или изреченим једноставним језиком 		
---	--	--

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

Циљ наставе руског језика је да наставник прије почетка сваког часа има јасан циљ шта хоће да уради на том часу. Увијек мора да осмисли све могуће активности које ће водити ка остварењу постављеног циља. Наставник сваког часа мора да има на уму четири основне вјештине без којих не може да оствари програмску замисао, а то су: слушање, говорење, читање и писање.

Добро остварен увод или припрема за главни дио часа, треба да послужи усвојено раније градиво, како би се ученици боље мотивисали за даљи рад, користећи различите методе, а поготово нове које дају више слободе и креативности наставнику у реализацији наставног садржаја.

Продуктивне вјештине

Осим што је потребно да ученици препознају информацију, они треба да се оспособе и да их створе. Треба ученике оспособити да се усмено и писмено знају да изражавају на руском језику, на часу, увијек треба симулирати комуникације. Извори комуникација могу да буду садржаји из обрађиваних текстова, слике, цртежи, план града, постери, географска карта итд. Увијек ученицима у први план треба ставити садржај текста, а не граматичку коректност исказа, не оптерећивати рад ученика, ако је негде погријешно и тим га давити, него га треба подстицати да сам увиди своју грешку и онда је отклони.

У учioniци, увијек треба створити опуштену атмосферу, на часу ослободити ученика од страха од грешке, исмијавање грешке од стране других ученика.

У вјештини писања треба дати посебно мјесто, не само писању као вјештини комуникације, него писању као циљу. Ученицима увијек давати довољно примјера како би научили форму различитих врста текстова. Од ученика увијек инсистирати да што више записују на часу, јер ће тако имати увијек писани траг и подсјетник.

Грамматика

Рад на граматички треба да буде саставни дио наставе руског језика, али никако да заузима централно мјесто у настави. Грамматика не смије да буде сама себи циљ, она мора да буде средство ка остваривању циља, а то је савладавање језика, коректнијег, тачнијег изговора, а и нових фраза и правилне употребе у реченици. Ученици не морају да науче нешто о језику, а да не знају ништа од језика. Гдје је год могуће од ученика тражити, да сами изведу неко правило, јер ће на тај начин усвојити градиво, што је и циљ наставе. Значи, да се граматичке структуре

увјежбавају у контексту, а не изоловано. Изолована правила ничему не служе.

Вјежбе

Како је циљ учења језика овладавање језиком као начином комуникације, онда је и комуникација у настави страног језика увијек у првом плану. Вежбе, увијек морају да буду разноврсне једноставне и интересантне, што ће ученике навести да и сами размишљају и праве поређења са својим догађајима или доживљајима. На тај начин се најбоље усваја нова лексика и нове структуре у реченици, а то су и правила и норме језика.